

נפתוז שׁער לליבנו מוזוזור מקומי לערב יום כיפור עין דור - תשע"ו - 2015

הדלקת נרות ליום כיפורים

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצוותיו וציונו להדליק נר של יום הכיפורים

יהירצון שביום שבתוןמיוחד זה
יאירוונרותאלהאתדרכי ההתבוננות
את חשבון הנפש
את התשובה
ולאורסנראהאור
ונאמר - אמן.

שהחיינו

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם שהחיינו וקיימנו
והגיענו לזמן הזה

כאנשים היודעים שחיינו קצובים ואינם נצחיים, וכל
רגע ושנייה ופעימה, יקרים מפז-
אנו נמצאים פה היום- נרגשים, ושמחים,
מודעים ומודים
שאנו קיימים, חיים, ומאמינים, וזוכים לרגע קדוש
בקדושת אנוש לציין שעברה שנה והגענו לזמן
הזה.

לניגונים

מלים: פניה ברגשטיין
לחן: דוד זהבי

הנהאצזין שיר ערשי הרחוק
הביעפי אם אלי בת
הנהלי תזנהנה בךמע וצחוק
איכהוזהמירות של שבת

שְׁתַּלְתֶּם נְגוּנִים בִּי אֲמִי וְאָבִי
נִיגוּנִים מְזַמְּרִים שְׂכוּחִים
גְּרַעֲיָנִים, גְּרַעֲיָנִים נְשָׂאִם לְבָבִי
עֲתָה הֵם עוֹלָיִם וְצוֹמְחִים

פְּלִהְגָה יָתֵם וְכָל צָלִיל יֵאָלֵם
בִּיקוּלְכֶם הֶרְחֹק כִּי יֵהוּם
עֵינֵי אֲעֲצֶם וְהִרְיֵנִי אֶתְכֶם
מֵעֲלֵלְחֶשֶׁכַת הַתְּהוּם

עֲתָה הֵם שׁוֹלְחִים פְּאוֹרוֹת בְּדָמִי
שְׂרָשִׁיָהֶם בְּעוֹרְקֵי שְׁלוּבִים
נְגוּנֵיךָ אָבִי וְשִׁירֵיךָ אֲמִי
בְּדָפְקֵי נְעוּרִים וְשָׂבִים

לקראת שומעינו את "כל נדרי" - סימן שאלה קטן לסוד קסמן של המילים הלא מובנות, בשפה עתיקה, והניגון שמסמל יותר מכל את ערב יום הכיפורים. דורות רבים מקשיבים ושרים ומתרגשים בערב זה - מהניגון ומהמילים ומהתרת הנדרים והאיסורים והשבועות. פיוט זה מכניס אותנו לפסק הזמן שבין השנה שחלפה לקראת כניסת השנה בתום יום כיפורים בשעת נעילה. מה הם אותם נדרים שאנו מבקשים להשתחרר מהם הערב? הרי אנו נאמנים להבטחותינו ורוצים לשמור על אמינותנו כלפי האנשים להם הבטחנו דברים. אנו נאמנים להבטחותינו מקול ציווי פנימי של מוסר חברתי. אז ממה בכל זאת אנו שמחים להשתחרר ברגעים אלו? כל השנה אנו שבויים של מילים, מילים שאנו אומרים לעצמנו, הדרך שבה אנו מגדירים את עצמנו, את חיינו, משפחתנו, החברה בה אנו חיים.

כל השנה אנו שופטים, מבקרים, מתייגים זה את זה, מנסחים ניסוחים, אוסרים איסורים זה על זה וכל אחד על עצמו. חיינו מלאים מילים שיש בהם הרבה מאוד יצירה ויופי, אבל גם הרבה מאוד בתי כלא והגדרות שלא מאפשרות לנו

להתפתח ולהשתנות. ובערב יום הכיפורים - אנו מנסים רגע לנטרל את משקל המילים האלו, להקל מעלינו את המעמסה הזו ליום אחד, שבו נצא לחופשי ממילים שלנו ומילים של אחרים, ואז, בפסק הזמן הזה שבין המילים אנו מקווים ומתפללים שאולי נצליח למצוא את האומץ להשתנות

לא בכדי הווידוי ביום הכיפורים נאמר בלשון רבים, "על חטא שחטאנו". פרוש הדבר, שאיני יכול להתחמק מהיותי חלק מחברה ואחראי על חולייה

וידוי

מתוך מחזור יום הכיפורים

על חטא שחטאנו לפניך באגס ובצונן :
 ועל חטא שחטאנו לפניך באמוץ הלב :
 על חטא שחטאנו לפניך בכלי דעת :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בבטוי שפתים :
 על חטא שחטאנו לפניך בגלוי ובסתר :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בגלוי עריות :
 על חטא שחטאנו לפניך בדבור פה :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בדעת ובמראה :
 על חטא שחטאנו לפניך בהרהור הלב :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בהונאת רע :
 על חטא שחטאנו לפניך בודוי פה :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בועדות זנות :
 על חטא שחטאנו לפניך בנדון ובשגגה :
 ועל חטא שחטאנו לפניך
 בזלזול הורים ומורים :
 על חטא שחטאנו לפניך בחזק יד :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בחליל השם :
 על חטא שחטאנו לפניך בטפשות פה :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בטמאת שפתים :
 על חטא שחטאנו לפניך בגזר הרע :
 ועל חטא שחטאנו לפניך ביודעים ובלא יודעים :
 ועל כלם אלוה סליחות, סלח לנו, מחל לנו, פפר לנו :
 על חטא שחטאנו לפניך בכפת שחד :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בכחש ובקנב :
 על חטא שחטאנו לפניך בלשון הרע :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בלצון :
 על חטא שחטאנו לפניך במשא ובמתן :
 ועל חטא שחטאנו לפניך במאכל ובמשקה :
 על חטא שחטאנו לפניך בגנשה ובמרבית :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בגזית גרון :
 על חטא שחטאנו לפניך בשקור עין :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בשיח שפתותינו :
 על חטא שחטאנו לפניך בעינים רמות :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בעזות מצח :
 ועל כלם אלוה סליחות, סלח לנו, מחל לנו, פפר לנו :
 על חטא שחטאנו לפניך בפריקת על :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בפלילות :
 על חטא שחטאנו לפניך בצדית רע :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בצרות עין :
 על חטא שחטאנו לפניך בקלות ראש :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בקשיות ערף :
 על חטא שחטאנו לפניך בריצת רגלים להרע :
 ועל חטא שחטאנו לפניך ברקילות :
 על חטא שחטאנו לפניך בשבועת שוא :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בשנאת חנם :
 על חטא שחטאנו לפניך בתשומת יד :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בתמהון לבב :
 ועל כלם אלוה סליחות, סלח לנו, מחל לנו, פפר לנו :

לחטא שחטאנו לפנינו באובדן ערכים
 לחטא שחטאנו לפנינו אחינו אבותינו באטימות לב
 לחטא שחטאנו לפנינו בנינו בזית כדורה ארץ
 לחטא שחטאנו לפנינו גרים בגזענות כלפיהם
 לחטא שחטאנו לפנינו הדורות שקדמו לנו בדברי דופי וזלזול.
 לחטא שחטאנו לפנינו הורינו בהעדרכבוד
 לחטא שחטאנו לפנינו לדינו בויתורנו על הצדק
 לחטא שחטאנו לפנינו רעינו בזיהום האוויר
 לחטא שחטאנו לפנינו חברינו בחיבוקי דיסבטציות
 לחטא שחטאנו לפנינו פנויט פנויט פחות כף וחוסר סבלנות
 לחטא שחטאנו לפנינו דינו ביודעין ובלא יודעין
 לחטא שחטאנו לפנינו כדורה ארץ בכרית תיערות
 לחטא שחטאנו לפנינו הלמדנים בלעג ובלגלוג
 לחטא שחטאנו לפנינו שפחותינו בחסור בזמן
 לחטא שחטאנו לפנינו כדינו בניתוקה שרשרת
 לחטא שחטאנו לפנינו סדרי בראשית בסירוס דרכיה טבע
 לחטא שחטאנו לפנינו ענינו בעירנו בעין צרה
 לחטא שחטאנו לפנינו הפוליטיקה בפריקת אחריות ציניות
 רקזם
 לחטא שחטאנו כלפי הציבור בצדקנות ובהתנשאות
 לחטא שחטאנו לפנינו קרובינו ואהובינו בקמצנות במילות אהבה
 לחטא שחטאנו לפנינו רשויות ברפיון שמירת החוק
 לחטא שחטאנו לפנינו שכנינו בשלום שטרם הושג
 לחטא שחטאנו לפנינו תרבותנו בערובת של אדישות וויתור.
לכולם נבקש מאלוה סליחות, ומלבבות הקהל זה ,
יסלחנו שיםחללנו ויכופר לנו.

אשמנו מתוך מחזור יום הכיפורים
 אשמנו. אכלנו מאכלות אסורות.
 בגדנו. בטלנו תורתך.
 גזלנו. גנבנו. גאינו.
 דברנו דפי ולשון הרע. דברנו אָחד בפה ואָחד בלב.
 העוינו. הרהרנו הרהורים רעים ביום ובאנו לידי טמאת קרי
 בלילה.
 והרשענו. ויעדנו עצמנו לדבר עברה.
 זדנו. זנינו אחר לבנו ועינינו.
 חמסנו. חמדנו.
 טפלנו שקר ומרמה.
 יעצנו עצות רעות עד אין חקר.
 כזבנו. כָּעָסָנו.
 לצנו. לוצצנו.
 מרדנו. מרינו דכריך.
 מרדנו במלכות שמים.
 מרדנו במלכות בית דוד.
 מאסנו בבית המקדש. ושלשם אָנחנו מבקשים.
 נאצנו. נאפנו. נשבנו לשוא ולשקר. נדרנו ולא שלמנו.
 סרדנו. סוררים ומורים היינו.
 עוינו. עברנו על מצות עשה ועל מצות לא תעשה.
 עברנו על פריחות ומיתות בית דין.
 עברנו על חלול השם.
 פשענו. פגמנו באות ברית קדש.
 צרדנו. צערנו אב ואם.
 קשינו ערף. קלקלנו צנורות השפּע.
 רשענו. רעים לשמים ולבריות היינו.
 שחַתְנוּ. שִׁקְרָנוּ.
 שחַתְנוּ זרע קדש לבטלה ובראנו משחית לחבל. גם בכנפיו
 נמצאו דם נפשות אביונים נקיים והנה דמעת העשוקים ואין להם
 מנחם. לבי לבי על חלליהם. מעי מעי על הרוגיהם. אוי לרשע
 רע, כי גמול ידיו יעשה לו.
 תעבנו ותעַתְענו.

אשמנו

אשמנו. בגדנו. גזלנו. דברנו דפי:
 העוינו. והרשענו. זדנו. חמסנו. טפלנו שקר:
 יעצנו רע. כזבנו. לצנו. מרדנו. נאצנו. סרדנו.
 עוינו. פשענו. צרדנו. קשינו ערף:
 רשענו. שחַתְנוּ. תעבנו. תעַתְענו:

אהבנו

אהבנו. ברכנו. גמלנו חסד. דרשנו אמת.
 השתאנו. והקשבנו. זכרנו טוב. חיבקנו. טיפלנו.
 יראנו חטא.
 כבשנו יצר. למדנו מטעויות. נתנו. סעדנו.
 עזרנו. פתחנו דלת.
 צחקנו. קרבנו. רקדנו. שרנו. תמכנו.

טוב ומטיב לבריות	יודע כל נסתרות	פוכש עונות	לובש צדקות	חטאנו לפניך רחם עלינו	מלא זכיות	נורא תהלות	סולח עונות	עונה בעת צרות	חטאנו לפניך רחם עלינו
פועל ישועות	צופה עתידות	קורא הדורות	רוכב ערבות	שומע תפלות	תמים דעות	חטאנו לפניך רחם עלינו			

אָדוֹן הַסְּלִיחוֹת מתוך מחזור יום הכיפורים

אָדוֹן הַסְּלִיחוֹת
 בּוֹחֵן לְבָבוֹת
 גּוֹלֵה עֲמוּקוֹת
 דּוֹבֵר צְדָקוֹת
 חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ
 הַדּוֹר בְּנִפְלְאוֹת
 וְתִיק בְּנִחְמוֹת
 זוֹכֵר בְּרִית אָבוֹת
 חוֹקֵר כְּלִיּוֹת
 חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ

חַנּוּנוֹ וְעַנּוּנוֹ כִּי אֵין בְּנוּ מַעֲשִׂים
 עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ.
 (מתוך תפילת עמידה בעשרת ימי תשובה)

תשובה

"בנעורי, שח רבי חיים מצאנז, "הייתי נלהב ונמרץ והאמנתי שאחזיר למוטב את כל העולם כולו. כשבגרתי קצת, הבנתי שהדבר נבצר מיכולתי ודי יהיה אם אחזיר בתשובה את כל תושבי עירי. חלפו שנים ושוב הבנתי שתפסתי מרובה. די יהיה אם אצליח להחזיר בתשובה את בני ביתי. והיום, בערוב יומי, יש לי רק תפילה אחת: הלוואי שאצליח לפחות להחזיר למוטב את עצמי.

מתוך ספרו של יואל רפל, אהבה ויראה – ספורים ומימרות חסידיים

תפילת רבי אלימלך מליזנסק:

תשמרנו מן הפניות והגאות,
מן הכעס והקפדנות והעצבות והרכילות ושמירת דעות.
ותצילנו מן קנאת אישמרעהו,
ולאתעלה קנאת אדם על לבנו ולא קנאתם על אחרים.
אדרבא, תנבל בנו שנראה הכל אחד מעלת חברינו ולאחסרונם
ושנדבר כל אחד את חברו בדרך הישר והרצויה לפניך
ולאתעלה שום שנהאמה אחד על חברו, חלילה
ותחזק אותנו באהבה אליך,
שיהיה הכל נחת-רוח
אמן כוהירצון.

עברות שבין אדם למקום – יום הכיפורים מכפר.

עברות שבין אדם לחברו – אין יום הכיפורים מכפר, עד שירצה חברו.

משנה, יומא, פ"ח, מ"ט.

מי האיש הקפץ חיים אהב ימים לראות טוב:

נצר לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה:

סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו:

(תהלים לד, יג-טו)

כמיהה - זלמן שזר

טוב לאדם היות פעם בדרך.
לא ספר, לא רע, לא צבור ולא פרט,
רק הוא עם לבו, עם הלב רק בלבד,
טוב לאדם היות פעם בדרך.
וטוב כי יצא פעם ריק מן כסיו,

לא בית, לא שדה, לא נדרש, לא חיב.
רק יקשיב אל לבו ויחריש חרש רב
טוב כי יצא האדם מן כסיו.
כי יקשיב אל לבו ויבין לחייו
ינדע אשר יש ויחוש מה חיב.

זמן מה לפני פטירתו אמר רבי זוסיא:

אם ישאלו אותי למה לא הייתי משה רבינו - אדע מה להשיב.
אבל אם ישאלו אותי למה לא הייתי זוסיא - יסתתמוטענותי.

מתוך "אור הגנוז" – סיפורי חסידים בעריכת מרטין בובר

כולנו זקוקים לחסד

מילים: נתן זך

לחן: אילן וירצברג

כולנו זקוקים לחסד,
כולנו זקוקים למגע.
לרכוש חום לא בכסף,
לרכוש מתוך מגע.
לתת בלי לרצות לקחת
ולא מתוך הרגל.

כמו שמש שזורחת,

כמו צל אשר נופל.

בואי ואראה לך מקום

שבו עוד אפשר לנשום.

כולנו רוצים לתת
רק מעטים יודעים איך.
צריך ללמוד כעת
שהאפשר לא מחייך,
שמה שניתן אי פעם
לא ילקח לעולם.

שיש לכל זה טעם,
גם כשהטעם תם...
בואי ואראה לך מקום
שבו עוד מאיר אור יום.

כולנו רוצים לאהוב,
כולנו רוצים לשמוח.
כדי שיהיה לנו טוב,
שיהיה לנו כח.

כמו שמש שזורחת...

אל מגדליו. להתמלא
מריח חשך מתקרב
מלבן הדורים פורחים.
אלו הם רק
דברים קטנים שאני
חפץ לעצמי כגון
לגדר עוד ולגדר

נדרים קטנים - אלישע פורתעין החורש, קיץ 1973

אלו הם רק

נדרים קטנים שאני

נודר לעצמי כגון

לפקד את קבר

אבי ביום שמחת לבי.

כגון לרוץ בערב

אחר מעוף האנפות

אל מרחקו, להיות
שוב ילד מתנשא

עד שיהיה בכחי
להקים את המתים.

זיכרון

צירתילימלכותשמים

בירוק-

לזכרכלמתי.

והםשומעיםאותיקורא בשמם

ומשיביםליבחיורפנים.

עצובבלעדיהםבחדרים

שבםהשאיוראתהדיקולם.

אנינותלהםחיים-

לכלמתי.

והםחייםאותםשנתי

וגםלנצח.

אבלעצובבלעדיהםבחדרים.

אברהם חלפי

"יש כוכבים שאורם מגיע ארצה
רק כאשר הם עצמם אבדו ואינם.
יש אנשים שזיו זכרם מאיר
כאשר הם עצמם אינם יותר בתוכנו.
אורות אלו המבהיקים בחשכת הליל-
הם הם שמראים לאדם את הדרך.."
חנה סנש

קדיש

תגדל ויתקדש שמה רבא.

בעלמא די ברא כרעותה,

ונמליה מלכותה וינצמח פרקנה ויקרב משיחה.

בסניכוןוביזמיכון ובסני דכל בית ישראל,

בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן.

זהא שמה רבא מקבר לעלם ולעלמיעלמא,

יתברך וישתבח ויתפאר,

ויתרומם ויתנשא ויתקדר

ויתעלה ויתקלל, שמה דקדשאבריה הוא.

לעלא מן כל ברקתאןשירתאשבתא

ונתמתאדאמירן בעלמא ואמרו אמן.

עושה שלום במרומו

הוא ברכתיו עושה שלום עלינו ועל כל ישראל ועל כל

יושבי תבל

ואמרו אמן.

לפני קדיש-

התחלות חדשות מעלות לזכרון סופים ישנים וטריים.

אני חב כל כך הרבה לעבר ולאלה שלקחו בו חלק-

הורים וסבים, בנים ובנות, אחים ואחיות, מורים ומעצבי

רוחי, חברים ואהובים.

כל אלה, אלה שבחיים ואלה שלא, הוסיפו את הנגיעה

שלהם לאדם שהפכתי להיות.

לאלה שבחיים, אני פונה אליהם בהכרת תודה ובאהבה,

כשאני פותח את זרועותי בידידות ומציע להם אהבה

מתחדשת.

למתי אניפונה בזכרון כשאני מאשר את חייהם במיזוי

מלא של חיי.

בשוטטות בין הספק לתקוה, כשאני בד בבד לבד

ובקהילה, אני מחפש את האומץ להתמודד עם העול

המכביד של הלא ידוע באצילות ובחסד,

לכבוד כל אלה שהלכו לפני, אני קם ומצהיר על

המחזוריות הנצחית של מעגל החיים והמוות, באמירת

קדיש.

רמי שפירו

שיר למעלות

שיר למעלות אשא עיני אל הקהלים

מאין יבא עזרי

עזרי מעם ה' עשה שמים וארץ

אל יתן למוט רגלה אל ינום שמרה

הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל

ה' שמרה ה' צלה על נד מינה

יומם השמש לא יפכה וירח בלילה

ה' ישמרה מכל רע ישמר את נפשה

ה' ישמר צאתה ובואה מעתה ועד עולם

תהלים, קכ"א